



ארגון יד לבנים
סניף ירושלים



עיריית
ירושלים

טוראי ברוריה הבר ז"ל

בת אסתר ואברהם

נולדה בוטושני, רומניה

בתאריך י"ב באדר תרפ"ז, 22/2/1927

התגוררה בירושלים

שרתה בחיל הרגלים

נפלה בעת מילוי תפקידה בשרותה

ד' בניסן תש"ח, 13/4/1948

נקברה בבית העלמין סנהדריה

שורה: שי

הותירה אחריה אחות

בת 21 בנופלה

קורות חיים

בת אסתר ואברהם, נולדה ביום י"ב באדר תרפ"ז (22.2.1927), בעיר בוטושני שברומניה. בהיותה בת חמש החלה ללמוד בבית-הספר היסודי העברי בעיר בלץ שבבסרביה ולאחר-מכן נתקבלה לגימנסיה, בה הספיקה ללמוד שלוש שנים עד לכניסת הרוסים לבסרביה, ואחר-כך המשיכה ולמדה במשך שנה בבית-ספר בשפה המולדבית. ברוריה זכתה בחינוך ציוני וכבר מגיל צעיר היתה חברה בתנועת-הנוער של "השומר הצעיר". עם פלישת הנאצים לרומניה, באוקטובר 1941, גורשה המשפחה עם שאר יהודי העיר לטרנסניסטריה והובלה למעין מחנה עבודה באורווה שליד קולחוז דובינה במחוז בלטה, שם נספו הוריה. ברוריה ואחותה הדסה הועברו למקומות שונים עד ששוחררו שלוש שנים לאחר מכן, במרס 1944, ונשלחו לבית-יתומים ברומניה הישנה. ברוריה נאבקה על בריאותה וכוחותיה בבתי-חולים ברומניה - ביאסי ובבוקרשט. בדצמבר



ארגון יד לבנים
סניף ירושלים



עיריית
ירושלים

1944, לאחר נדודי ייסורים ויתמות, הגיעו האחיות ארצה במסגרת "עליית הנוער" באונייה "טורוס". זמן-מה שהתה ברוריה בכפר פינס, עברה לפנימייה של "עליית-הנוער" בצפון תלפיות שבירושלים והחלה ללמוד במרץ ולהתכונן לבחינות הבגרות. במשך שנה אחת הספיקה לגשר על פער של שש שנות לימודים שהפסידה. גם בארץ לא שפר מצב בריאותה של ברוריה. היא היתה בחורה שתקנית ומסוגרת ועצובת-רוח בשל משא זיכרונותיה וחוויותיה, אך בשל רצונה העז לחיות, לתרום ולעשות למען ארץ-ישראל, הצליחה לגבור על מגבלות הבריאות שהותירה בה המלחמה ועד מהרה השתחררה ממועקתה והתאוששה. ברוריה נתקבלה לבית-המדרש למורים ע"ש דוד ילין בירושלים. היא אהבה לעבוד עם ילדים ובכך נתמלאה שאיפתה להיות מורה בישראל. ברוריה רצתה לתרום את חלקה לבניין הארץ גם בהגנה והצטרפה אל אירגון ה"הגנה".

בעיצומה של מלחמת-העצמאות, ביום ד' בניסן תש"ח (13.4.1948), עלתה עם עובדי "הדסה" והאוניברסיטה בשיירה להר-הצופים. הדרך להר הצופים עברה בשכונת שיח'י-ג'ראח הערבית ועם פרוץ המלחמה התאפשרה התנועה להר בשיירות שאובטחו על-ידי הצבא הבריטי. בשעות הבוקר יצאה שיירה להר הצופים, לאחר שהבריטים הבטיחו כי הדרך פתוחה ובטוחה. השיירה נתקלה במארב ערבי בשכונת שיח'י-ג'ראח ומאות ערבים המטירו עליה אש עזה. חלק מכלי הרכב הצליחו להיחלץ ולחזור, אך שני אוטובוסים, אמבולנס ומשוריין-ליווי נלכדו במארב. במשך שעות רבות לחמו אנשי השיירה וניסו למנוע התקרבות הערבים לכלי הרכב. אש שנורתה מעמדותינו בעיר ובהר הצופים וכן משוריינים שנשלחו למקום לא הצליחו לסייע לשיירה. כוחות צבא בריטיים שהיו במקום לא התערבו ולא עשו דבר כדי לסייע לשיירה. למרות הפניות אליהם. בשעות אחה"צ הצליחו הערבים להעלות באש שני אוטובוסים על נוסעיהם. רק לפנות ערב התערבו הבריטים וחילצו את הניצולים מכלי הרכב הלכודים. ברוריה היתה בין הנופלים. היא הובאה למנוחת-עולמים בקבר אחים בבית-העלמין בסנהדריה בירושלים. הותירה אחריה אחות.

"יד-לבנים" בירושלים כיבד את זיכרה וחרט את שמה על קיר ההנצחה. בית-המדרש למורים ע"ש דוד ילין שבבית הכרם, שבו למדה, חרט את שמה בין תלמידי המכללה שנפלו במלחמת-העצמאות. כן הונצח שמה על קיר הזיכרון שהוקם בגן הזיכרון שבשכונת יפה נוף לזכר החללים בני שכונות בית הכרם ויפה נוף, שנפלו במלחמות ישראל.



הערב ברור יפה ז"ל



ועד המשפחה הטכולות ממערכות ישראל ושירות ב.צ.ה.ל. ירושלים
שכונת בית הכרם - זפה נוף

מען:ת.ד. 3441 בית הכרם טלפון: 523617-02

שאלון עדכון

יש לצרף תמונת החלל

ה. פרטי האשה:
שם פרטי: _____
שם משפחה: _____
מצב משפחתי: _____
טלפון: _____
כתובת נוכחית: _____

החלל:
בדוריה
הבר

קודם נפילתו: השיירה להר הצופים
קלחתו: די ניסן תשי"ח
תלבושת הנפילה: ירוקה
תאריך: 1948/11/13

השם: _____
הגיל: _____
4. _____
5. _____
6. _____
2. שם האם: _____
שם משפחה: _____
שנת לידה: _____ טל': _____
כתובת: _____

החלל:
ב: _____
שפוחה: _____
לידה: _____ טל': _____

רומחיות של החלל: _____
שם משפחה: _____
הדסה: ראם-הבר
ש. לידה: 1930
כתובת: בית הכרם 20 י-ם 96343
טלפון: 51151

הרומחיה הבר
אופיעה
האווה יזכור
בהי יפאלנים

שנעשו להנצחת החלל:
טפוד/אלבום/חורגרת
טפוד תורה
תאחרות
לפעולות אחרות להנצחת חללים:

ידי-למנים
8.3.94

אלצה בלקה - אלצה בלקה
אלצה בלקה 1926

יום..... בחודש..... תש".....
8/3/1994

מספרנו



"יה לבנים"

ארגון המשפחות השכולות
רח' שאלתיאל, ליד בית החייל החדש
טלפון 225092
ירושלים

לכבוד
יול' ועד המשפחות השכולות
בית-הכרם
השופט ישראל וינר

נכבדי,

הכיני להודיעך כי רשק' ברנדיה הבק' על
אופיעה באוהל-יזכור בהיה יב-לבנים היכרועלים.

לכבוד רב
יד-לבנים י"ם
ורב' אביבון
וב-לבנים י"ם

mount scopus
p.o.b. 24035
il-91240 jerusalem israel
telephone (03)818111
cables mt. scopus hadassah
telex 26278 hadas il
fax. 02-823515



זר הצופים
24035 דאר
91240 ירושלים
ולפון (02)818111
יברקים הדסה הר הצופים
ילקס 26280 הדסה
קסימיליה 02-823515

כ"ו בשבט תשנ"ד
7.2.1994

הנהלה, טלפון 02-844200

לכבוד
גב' הדסה ראם-הבר
רחוב בית הכרם 20
ירושלים 96 343


שלום רב,

הנני מתכבד להזמין לטקס לזכר חללי השיירה, שנפלו בדרכם להר-הצופים,
ב-ד' בניסן תש"ח.

הטקס יתקיים בבית החולים הדסה הר-הצופים, ביום רביעי, ד' בניסן
תשנ"ד (16.3.1994), בשעה 10.30.

הננו מבקשים להקים תצוגה מתמדת בנושא השיירה, לכן, אם ברשותך חומר
ארכיוני, צילומים וכו', נא להביא אותו עמך לטקס.

בכבוד רב


פרופ' ז'ק מישל
מנהל בית החולים



הסתדרות מדיצינית הדסה

אזכרה

לחללי השירה בדרך להר הצופים
שנפלו על הגנת המולדת

ביום ד' בניסן תשי"ח

יזכור

יזכרו לנצח אנשי הדסה והאוניברסיטה העברית
בירושלים שנפלו חלל בהגנתם על מדינת ישראל

שמות חללי השיירה

רבקה אהרונוב

יעל אכלופי, עובדת הדסה

צבי אליהו

אסתר אפלבוים, אחות הדסה

יוסף ארביב, חייל

צפונה אשבל, אחות הדסה

ד"ר אנצו יוסף בונאבנטורה, פרופיסור לפסיכולוגיה באוניברסיטה

אסתר בירנבאום, סטודנטית, חיילת

שושנה בן-ארי, חיילת

ד"ר משה בן-דוד, רופא, מוזכיר ועדת הפיתוח של ביה"ס לרפואה

של האוניברסיטה והדסה

יעקב בן-שאל (ברזובסקי), חייל

מרגלית בן-שלום, אחות הדסה

בתיה בס

יצחק ברגר, חייל

אברהם ברזובסקי, חייל

זיוה ברזני, עובדת הדסה

יוכבד ברלוביץ, עובדת הדסה

משה ברשובסקי

ד"ר ליאוניד דולז'נסקי, רופא, ראש המחלקה לפתולוגיה ניסוי

במעבדות לחקר הסרטן של האוניברסיטה

ברוריה הבר

רעיה הורביץ, אחות הדסה

תהלים, פרק ע"ג

שיר מזמור לאסף: אלהים אל-דמילך. אל תחרש ואל-תשקוט
אל כיהנה אויבך יהמיון. ומשנאיך נשאו ראש על-עמך
יערימו סוד ויתיעצו על צפוניך: אמרו לכו ונכחידם מגוי.
ילא-יזכר שם-ישראל עוד: כי נועצו לב יחדיו עליך ברית
יכרתו: אהלי אדום וישמעאלים, מואב והגרים: גבל ועמון
ועמלק, פלשת עם-יושבי צור: גם אשור נלוה עמם. היו זרוע
לבני-לוט סלה: עשה-להם כמדך, כסיסרא כיבין בנחל קישון:
נשמדו בעין-דאר. היו דמן לאדמה: שיתמו נדיבמו כערב
וכזאב. וכזבח וכצלמנע כל-גסיכמו: אשר אמרו נירשה-לנו,
את נאות אלהים: אלהי שיתמו כגלגל, כקש לפני-רוח: כאש
תבער-יער. וכלהבה תלהט הרים: כן תרדפם בסערך. ובסופתך
תבהלם: מלא פניהם קלון, ויבקשו שמך ה': יבשו ויבהלו
עדי-עד ויחפרו ויאבדו: וידעו כי-אתה שמך ה' לבדך. עליון
על-כל-הארץ:

ד"ר גדעון וולפסון, מרצה לפיסיקה ניסויית באוניברסיטה
צבי יינשטוק, סטודנט, חייל
מאיר ווקסלר, מוסמך במדעי הטבע, חייל
דב זנדמן, נהג "המקשר"
אברהם חבר, נהג "המקשר"
מרדכי חויניצקי, עובד הדסה
ישראל חומסקי, נהג "המקשר"
אליהו טרבלוס, נהג "המקשר"
ד"ר חיים מרדכי יסקי, רופא, מנהל הסתדרות מדיצינית הדסה
יעקב כהן, סטודנט, חייל
חבקוק כהן, חייל
רבקה כהן, חיילת
שמואל כהן
שרה כנעני, עובדת האוניברסיטה
צבי לבנון, עובד הדסה
זכריה לוי-תם, עובד הדסה
משה לזר, חייל
קלמן ליפינר, עובד הדסה
ד"ר פריץ מוזס
מאיר מזרחי, חייל
שלמה מזרחי, חייל
חנה (הדי) מיטוואך, עובדת-מעבדה באוניברסיטה
ד"ר דב (בוריס) מישורסקי, עוזר מדעי במחלקה לפתולוגיה ניסויית
במעבדות לחקר הסרטן
שמעון מליח, עובד הדסה
מרדכי מנסור, עובד האוניברסיטה
זים מנשה, חייל
אב מריאסין, עובד האוניברסיטה
לביאה נהרי

ברוך נוסבאום, חייל
אברהם סופר, חייל
משה קופל סוריה, עובד הדסה
קלמן פיטל, חייל
אריה פלוס, עובד הדסה
אהרון פררה, חייל
ד"ר אברהם חיים פריימן, מרצה למשפט עברי באוניברסיטה
שמעון פרנקו, חייל
שבתי פרנקל, סטודנט, חייל
שמעון פישל, חייל
שמואל צוקר, חייל
ד"ר יוסף קורסונסקי, רופא
דבורה קיטיביץ, עובדת האוניברסיטה
ד"ר בנימין קלאר, מרצה ללשון העברית באוניברסיטה
רחל קלימניק, עובדת הדסה
יעקב יוסף קנגור
חנה קסוטו, עובדת-מעבדה בהדסה
יגאל קפוני, סניטר, עובד הדסה
הרברט קרמר, חייל
דב קרנר, עובד הדסה
מרדכי רוזנבאום, עובד האוניברסיטה
אברהם רוזנמכר, חייל
יהודית (הדיה) רוס
רינה שורץ, אחות הדסה
שמואל שטרנברג, סטודנט, חייל
רחל שמש, עובדת הדסה
דוד שפירא, רוקח, עובד הדסה
אסתר תם, חיילת
אלמוני

שמות החללים של עובדי הדסה
שנפלו נוסף על השיירה

ארקן מרדכי
אתנא שוילי בנימין
גורפינקל שלמה
גרדי חנה
זומר חוה
זלטובסקה — הכהן נחמה

זכרונם לברכה

מלך מלא רחמים, שוכן במרומים *

יעלה זכרן

נשמות אחינו ואחיותינו שנהרגו בירושלים על קידוש השם
ביום ה' בניסן שנת תש"ח בשיירה בדרך להר הצופים
ותחלים שנפלו נוסף על השיירה
בעל הרחמים יסתירם בסתר כנפיו לעולמים ויצרור בצרור
החיים את נשמותיהם, ה' הוא נחלתם, בגן עדן תהא מנוחתם
וינחו בשלום על משכבם ונאמר: אמן.
השינויים בנוסח המקובל — בגלל חדש ניסן

תהלים, פרק ק"ט

ג'ר-לרגלי דברך ואור לנתיבותי: נשבעתי ואקימה לשמר
משפטי צדקך: נעניתי עד-מאד ה' חניני כדברך: נדבות פי
רצה-נא ה' ומשפטיך למדני: נפשי בכפי תמיד ותורתך לא
שכחתי: נתנו רשעים פה לי ומפקודיך לא תעיתי: נחלתי
עדותיך לעולם כי-ששון לבי המה. נטיתי לבי לעשות חקיך
לעולם עקב

לשרים רדפוני חנם ומדברייך פחד לבי: שש אנכי אל-אמרתו
כמצא שלל רב: שקר שנאתי ואתעבה תורתו אהבתי
שבע ביום הללתיך על משפטי צדקך: שלום רב לאהבי
תורתך ואין למו מכשול: שברתי לישועתך ה' ומצותיך עשיתי
שמרה נפשי עדותיך ואהבם מאד: שמרתי פקודיך יעדותיך
כי כל-דרכי נגדך ואת כל-מצותיך לא אשכח

מה-אהבתי תורתך כל-היום היא שיחתי מאויבי תחכמתי
מצותיך כי לעולם היא-לי: מכל-מלמדי השכלתי כי עדותיך
שיחה לי: מוקנים אתבונן כי פקודיך נצרתני מכל-אורח רע
כלאתי רגלי למען אשמר דבריך ממשפטיך לא-סרתני כי-אתה
הורתני: מה-נמצאו לחכי אמרתך מדבר לפי מפקודיך אתבונן
על-כן שנאתי כל-אורח שקר

הורני ה' דרך חקיך ואצרנה עקב: הבינני ואצרה תורתך
ואשמרנה בכל-לב: הדריכני בנתיב מצותיך כי-בו חפצתי
הט-לבי אל עדותיך ואל אל-בצע העבר עיני מראות שוא
בדרכך חניני: הקם לעבדך אמרתך אשר ליראתך העבר
חרפתי אשר יגרתני כי משפטיך טובים: הנה תאבתי לפקודיך
בצדקתך חניני: